

Potraviny na pranýři slouží spotřebitelům 10 let, zveřejnily 5 752 nevyhovujících potravin a nově budou informovat o zakázaných webech

20.9.2022 - Pavel Kopřiva | Státní zemědělská a potravinářská inspekce

V roce 2012 spustila Státní zemědělská a potravinářská inspekce (SZPI) spotřebiteli velmi žádanou službu – web potravinynapranryri.cz (PnP). Za deset let zde SZPI informovala spotřebitele o zjištění 5 752 šarží nevyhovujících potravin, z toho 2 664 nebezpečných, 1 690 falšovaných a 1 398 nejakostních.

Jedná se o evropsky unikátní projekt v rychlosti zpřístupnění informace spotřebitelům a v míře detailnosti – u každé potraviny je uveden její název, výrobce, šarže, prodejce, typ pochybení a fotodokumentace.

Zájem spotřebitelů byl od počátku mimořádný, během prvních 24 hodin si stránku zobrazilo 200 000 unikátních návštěvníků, kteří si zobrazili 4 miliony položek. Právě hlasy spotřebitelů přinesly projektu cenu českého internetu Křišťálová lupa a ocenění Mobilní aplikace roku.

„Za deset let fungování se Potraviny na pranýři se všemi svými odnožemi staly nedílnou součástí tuzemského trhu s potravinami, pomáhají spotřebitelům činit kvalifikovaná rozhodnutí a kultivují výrobce i prodejce.“ uvádí ministr zemědělství ČR Zdeněk Nekula.

„Přes počáteční odmítání ze strany části provozovatelů jsou Potraviny na pranýři respektovány a využívány i samotnými provozovateli mj. pro monitorování situace na trhu.“ zdůrazňuje ústřední ředitel SZPI Martin Klanica.

SZPI projekt průběžně rozšiřuje o mnoho odnoží. V roce 2013 Potravinářská inspekce zahájila provoz mobilní aplikace PnP, kterou si stáhlo 71 000 uživatelů pro operační systémy Android a iOS (a dříve i Windows). Kromě přehledu kontrolních zjištění zde mohou spotřebitelé podávat podněty.

Informace i o vyhovujících potravinách naleznou spotřebitelé na PnP od roku 2013 v sekci Tematické kontroly. Zde SZPI zveřejňuje výsledky uzavřených kontrolních akcí s přehledem všech vyhovujících i nevyhovujících vzorků.

V roce 2015 byla SZPI pověřena kontrolou provozoven společného stravování (restaurace, kavárny, rychlé občerstvení atd.) a zároveň na PnP otevřela sekci Uzavřené provozovny. Tam spotřebitelé naleznou detailní informace o provozovnách, které inspektoři SZPI uzavřeli pro neakceptovatelnou hygienickou situaci.

SZPI s projektem PnP míří i na mladší spotřebitele, kteří upřednostňují komunikaci na online sociálních sítích. V roce 2014 proto SZPI spustila profil PnP na Facebooku (36 500+ sledujících uživatelů) a Twitteru (5 200+ sledujících uživatelů) a od roku 2016 na Instagramu (cca 2 000 sledujících uživatelů).

Potravinářská inspekce se mnoho let a se vrůstající intenzitou věnuje kontrole online forem prodeje, zejména e-shopům, prodeji přes sociální sítě, internetovým bazarům apod. V roce 2019 SZPI na PnP zprovoznila sekci Rizikové weby, kde spotřebitele varuje před e-shopy závažně porušujícími právní předpisy ČR a EU, jež zpravidla sídlí mimo EU a dle dosud platného právního rámce vůči nim nebylo

možné přijmout adekvátní opatření.

Novela zákona o potravinách (č. 146/2002 Sb.) účinná od 1. 10. 2022 pověřila Potravinářskou inspekci pravomocí nařídit blokaci webových stránek s nabídkou nebezpečných potravin nebo s obsahem závažně porušujícím právní předpisy. Blokaci musí provést všichni poskytovatelé služby přístupu k internetu v ČR do 15 dnů od uvedení na „seznamu blokových internetových stránek“. Tyto stránky budou mj. uvedeny na PnP v sekci Rizikové weby se zdůrazněním, že jde o stránky v ČR blokové.

Pravomoc nařídit blokaci uvedených webů přispěje k řešení dlouhodobého problému, kdy provozovatelé webů registrovaných mimo EU mohli cílit na tuzemského spotřebitele nabídkou zboží v českém jazyce, za české koruny a možností zasílat zboží do ČR, přičemž nebylo možné je donutit dodržovat právní předpisy ČR a EU. Prostřednictvím podnětů ke kontrole si na porušování svých práv stěžovalo významné množství tuzemských spotřebitelů.

<https://www.szpi.gov.cz/clanek/potraviny-na-pranyri-slouzi-spotrebitelum-10-let-zverejnily-5-752-nevhovujicich-potravin-a-nove-budou-informovat-o-zakazanych-webech.aspx>